

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อทง. 17/2565

เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลโทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ที่มีลักษณะพร้อมใช้

เผยแพร่เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2565

สำนักงานได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง
ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก
เว็บไซต์ของสำนักงาน (www.sec.or.th) และระบบกลางทางกฎหมาย (law.go.th)

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น วันที่ 29 มิถุนายน 2565

ท่านสามารถส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะหรือติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก
เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ดังนี้

- | | |
|----------------------------------|---|
| 1. นายธนพัทธ์ คณาวิวัฒน์ | โทรศัพท์ 0-2033-4684 อีเมล thanapatk@sec.or.th |
| 2. นางสาวฐาปณี ศุภพิทักษ์ไพบูลย์ | โทรศัพท์ 0-2263-6038 อีเมล thapanee@sec.or.th |
| 3. นายเอกฤทธิ์ ศิริกันทรมาศ | โทรศัพท์ 0-2263-6509 อีเมล ekarit@sec.or.th |
| 4. นางสาวสโรชา โชคมาวิโรจน์ | โทรศัพท์ 0-2033-4621 อีเมล sarochac@sec.or.th |

สำนักงานขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น
และให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 1207 หรือ 0-2033-9999 โทรสาร: 0-2033-9660 email: info@sec.or.th

1. ที่มา/สภาพปัญหา

1.1 การกำกับดูแลการออกเสนอขาย utility token ในปัจจุบัน

หลักเกณฑ์การกำกับดูแลในปัจจุบัน

ปัจจุบันหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนภายใต้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 (“พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ”) ใช้บังคับกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัลประเภท โทเคนดิจิทัลเพื่อการลงทุน (“investment token”) และโทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ที่มีลักษณะไม่พร้อมใช้ (“utility token ไม่พร้อมใช้”) โดยผู้ที่ประสงค์จะออกเสนอขายโทเคนดิจิทัลต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) ต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล (“แบบ filing”) และร่างหนังสือชี้ชวน โดยต้องเสนอขายต่อผู้ลงทุนตามที่กำหนด รวมทั้งต้องเสนอขายผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล (“ICO portal”) ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“คณะกรรมการ ก.ล.ต.”) โดยหลักเกณฑ์ข้างต้นไม่ใช่บังคับกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ที่มีลักษณะพร้อมใช้ (“utility token พร้อมใช้”) ตามข้อ 3 แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 10/2561 เรื่อง การไม่นำบทบัญญัติว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนมาใช้บังคับกับการเสนอขายโทเคนดิจิทัลบางลักษณะ ลงวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2561 (“ประกาศ ที่ กจ. 10/2561”) ดังนั้น ปัจจุบันผู้เสนอขาย utility token พร้อมใช้จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตให้เสนอขายโทเคนดิจิทัลจากสำนักงาน ก.ล.ต.

ปัญหาที่พบในทางปฏิบัติ

ปัจจุบันภาคเอกชนมีการนำเทคโนโลยีบล็อกเชนมาประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น ท่องเที่ยว บันเทิง โดยมีการแปลงคูปอง voucher คະແນສະສມ บัตรเข้าชมงาน ให้อยู่ในรูปแบบโทเคนดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายเปลี่ยนมือ อีกทั้งสามารถเข้าถึงผู้ใช้งานได้มากขึ้น โดยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลดังกล่าว มักไม่มีวัตถุประสงค์ในด้านการระดมทุนหรือการลงทุน แต่เป็นไปเพื่อการอุปโภคบริโภคหรือใช้งานสินค้าและบริการ (consumption) เป็นหลัก ซึ่งการซื้อขายโทเคนดิจิทัลในลักษณะดังกล่าวจะไม่มีข้อกังวลเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลที่ไม่เท่าเทียม (information asymmetry) ระหว่างผู้เสนอขาย utility token พร้อมใช้และผู้ถือโทเคนดิจิทัล และผู้ถือโทเคนดิจิทัลสามารถประเมินมูลค่าของโทเคนดิจิทัลได้ตามมูลค่าของสินค้าหรือบริการ

อย่างไรก็ดี มีผู้เสนอขาย utility token พร้อมใช้หลายรายประสงค์จะนำ utility token พร้อมใช้ไปจดทะเบียนซื้อขาย (“list”) บนศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (“ศูนย์ซื้อขายฯ”) เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการเปลี่ยนมือภายหลังจากการเสนอขายเสร็จสิ้นแล้ว ประกอบกับกระแสความรื้อแรงของตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล (“สินทรัพย์ฯ”) ในปัจจุบัน ทำให้อาจมีผู้ซื้อขาย utility token พร้อมใช้ในศูนย์ซื้อขายฯ ประสงค์จะซื้อขายเพื่อลงทุนและเก็งกำไร มากกว่าจะนำไปใช้แลกสินค้าหรือบริการจริง ขณะที่หลักเกณฑ์ปัจจุบัน ผู้เสนอขาย utility token พร้อมใช้ไม่ต้องมาขออนุญาตกับสำนักงาน ก.ล.ต. และไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การเปิดเผยข้อมูลโครงการ การเปิดเผยข้อมูล ongoing และการเปิดเผยข้อมูลเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือ เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้เกิดข้อกังวลเกี่ยวกับการได้รับข้อมูลที่ไม่เท่าเทียม (information asymmetry) ระหว่างผู้เสนอขายและผู้ถือ utility token พร้อมใช้ทำให้เกิดช่องโหว่ในการกำกับดูแลและเกิดการเอาเปรียบผู้ซื้อขายได้

นอกจากนี้ ผู้เสนอขาย utility token พร้อมใช้บางรายมีการจัดสรร utility token พร้อมใช้ ในลักษณะเพื่อการลงทุนหรือเก็งกำไร มากกว่าการขายให้กับลูกค้าเพื่อนำไปใช้แลกสินค้าหรือบริการของบริษัท รวมทั้งมีการจัดสรรให้กับตนเองหรือให้แก่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (“affiliated person”) เช่น บริษัทในเครือ บริษัทผู้พัฒนาเทคโนโลยี (technology developer) ที่ปรึกษาและพันธมิตรทางธุรกิจ (โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย) ในสัดส่วนสูง ทำให้มีความเสี่ยงที่กลุ่มบุคคลดังกล่าว จะสามารถควบคุมปริมาณ (supply) และราคาของโทเคนดิจิทัลในตลาดรองได้ง่าย ประกอบกับการยกเว้นการขออนุญาตเสนอขาย ทำให้สำนักงาน ก.ล.ต. ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการ รวมทั้งพนักงานที่ อาจเข้าข่ายเป็นบุคคลภายใน (insider) ของผู้ออก utility token พร้อมใช้ ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายและการระบุด่วนผู้กระทำผิดทำได้ยาก อีกทั้ง ปัจจุบันพบว่าผู้ออก utility token พร้อมใช้หลายรายมีการสร้างกลไกการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ถือโทเคนดิจิทัลผ่านการ staking ในหลายรูปแบบ ซึ่งในบางกรณีไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกลไกและที่มาของสิทธิประโยชน์ของการ staking ที่ชัดเจนแก่ผู้ถือโทเคนดิจิทัล ตลอดจนอาจเป็นช่องทางให้เกิดการควบคุม supply ของโทเคนดิจิทัลในตลาดรองได้ ทำให้อาจเกิดความไม่เป็นธรรม ผู้ถือโทเคนดิจิทัลอาจได้รับความเสียหายได้

ดังนั้น กลไกการกำกับดูแลการเสนอขาย utility token พร้อมใช้โดยเฉพาะ ในกรณีที่มีการนำไป list บนศูนย์ซื้อขายฯ อาจยังไม่เพียงพอและสอดคล้องกับความเสี่ยง

1.2 การกำกับดูแลการซื้อขาย utility token พร้อมใช้ในศูนย์ซื้อขายฯ

หลักเกณฑ์การกำกับดูแลในปัจจุบัน

ปัจจุบัน ตามหลักเกณฑ์ในหมวด 8 ซึ่งกำหนดตามลักษณะเฉพาะของการให้บริการของประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. 19/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ลงวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 (“ประกาศ ที่ กธ. 19/2561”) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ ต้องจัดให้มีระบบงานในการคัดเลือกและเพิกถอนสินทรัพย์ฯ (listing & delisting rule) และนำมาขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. รวมทั้งต้องมีระบบเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ฯ ที่นำมาซื้อขายอย่างเพียงพอและเป็นปัจจุบัน ในส่วนของผู้เสนอขาย utility token พร้อมใช้ หากประสงค์จะนำเหรียญมาซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ ต้องผ่านการพิจารณาตาม listing rule ของศูนย์ซื้อขายฯ แต่ละราย ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ดังนั้น หากศูนย์ซื้อขายฯ พิจารณาลักษณะของ utility token พร้อมใช้แล้วเห็นว่า utility token พร้อมใช้ดังกล่าว ไม่เป็นไปตาม listing rule ของตน ศูนย์ซื้อขายฯ ต้องไม่คัดเลือกนำมาให้บริการ และกรณี utility token พร้อมใช้ดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ listing rule ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. แล้ว ศูนย์ซื้อขายฯ ดังกล่าวสามารถพิจารณานำ utility token พร้อมใช้ดังกล่าวมา list บนศูนย์ซื้อขายฯ ของตนเองได้

ปัญหาที่พบในทางปฏิบัติ

1. การสร้างราคาโทเคนดิจิทัลในตลาดรอง: ด้วยผู้ออกเสนอขาย (issuer) ที่ต้องการเสนอขาย utility token พร้อมใช้จะได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การออกเสนอขายต่อประชาชน และหากจะนำ utility token พร้อมใช้มา list บนศูนย์ซื้อขายฯ ก็สามารถทำได้ หากผ่านการพิจารณาตาม listing rule ของแต่ละศูนย์ซื้อขายฯ ทำให้เกิดช่องโหว่ที่ผู้ออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ นำเหรียญมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ เพื่อใช้เป็นช่องทางการระดมทุน

โดยจัดโครงสร้างเพื่อหลีกเลี่ยงการขออนุญาตออกเสนอขาย และภายหลังจาก list ในตลาดรองแล้ว ผู้เสนอขาย utility token พร้อมใช้ยังสามารถควบคุม supply ของเหรียญในศูนย์ซื้อขายฯ โดยการออกเหรียญเพิ่มเติมได้โดยไม่จำกัดจำนวน รวมถึงเปลี่ยนแปลงข้อมูลในเอกสาร whitepaper ที่มีนัยสำคัญเพื่อผลักดันราคาเหรียญ ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อผู้ถือเหรียญรายย่อยได้ อีกทั้ง หลักเกณฑ์ปัจจุบันไม่ได้กำหนดให้ศูนย์ซื้อขายฯ ทำข้อตกลงให้ issuer เปิดเผยข้อมูล เหตุการณ์สำคัญ การติดตามให้มีการเปิดเผยข้อมูล ongoing และไม่ได้กำหนดให้ศูนย์ซื้อขายฯ จัดให้มีกลไกการหาราคาของเหรียญก่อนที่จะนำมา list ในตลาดรอง รวมถึงกลไกการติดตามสัดส่วน การกระจายเหรียญไปยังผู้ถือเหรียญรายย่อย เพื่อให้การซื้อขายในตลาดรองมีสภาพคล่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อผู้ซื้อขายให้สามารถซื้อขาย utility token พร้อมใช้ได้อย่างคล่องตัวในราคาที่เหมาะสม ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาทบทวนแนวทางการกำกับดูแลเพื่อป้องกันการสร้างราคาโทเคนดิจิทัล ในตลาดรองให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2. การเปิดเผยข้อมูลไม่มีมาตรฐานและอาจไม่เพียงพอ: เนื่องด้วยปัจจุบัน ผู้ออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ไม่มีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลก่อนและหลังการเสนอขาย เนื่องจากไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน จึงไม่มีความรับผิดชอบตาม พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ หากเปิดเผยข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือครบถ้วน ส่งผลให้การเปิดเผยข้อมูลของผู้ออก utility token พร้อมใช้แต่ละรายมีการเปิดเผยข้อมูล ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น บางรายอาจไม่มีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูลในเอกสาร whitepaper เมื่อโครงการเปลี่ยนแปลงแต่มีการสื่อสารในช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (social media) เฉพาะกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบว่าการเปิดเผยข้อมูลมักขาดความชัดเจน เช่น มีการกำหนดการใช้งาน (feature) ของโทเคนดิจิทัลไว้หลายลักษณะและค่อนข้างซับซ้อน หรือมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ หรือประโยชน์ที่ผู้ถืออาจได้รับในอนาคตตามแผนพัฒนาโครงการของผู้ออกโทเคนดิจิทัลทำให้การประเมินมูลค่าที่เหมาะสมของ utility token พร้อมใช้อาจทำได้ยาก และผู้ซื้อ utility token พร้อมใช้อาจไม่มีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจซื้อขาย (informed decision) เมื่อพิจารณาปัญหาข้างต้นแล้ว เห็นว่าการที่ไม่มีหลักเกณฑ์เรื่องการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจนอาจทำให้ผู้ซื้อขายได้รับข้อมูลไม่เท่าเทียมกัน (information asymmetry) ทำให้ผู้ซื้อขายกลุ่มที่เข้าถึงข้อมูลได้ช้ากว่าอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม ในการซื้อขาย นอกจากนี้ เนื่องด้วยปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์กำหนดให้ศูนย์ซื้อขายฯ ทำข้อตกลง ให้ผู้ออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ที่ต้องการนำเหรียญมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ เปิดเผยข้อมูล เหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือเหรียญ หรือต่อการเปลี่ยนแปลง ในราคาของเหรียญ รวมถึงยังไม่มีกลไกให้เปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเอกสาร whitepaper อย่างต่อเนื่องในตลาดรอง รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่สอดคล้องกับตลาดแรกอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการพิจารณาทบทวนแนวทางการกำกับดูแลเรื่องการเปิดเผยข้อมูลให้มีมาตรฐานและสอดคล้อง เป็นในแนวทางเดียวกัน

ในการนี้ เพื่อให้การกำกับดูแล utility token พร้อมใช้ในตลาดแรกและตลาดรอง เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ในการประชุมครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2565 จึงมีมติเห็นชอบหลักการปรับปรุงแนวทางการกำกับดูแล utility token พร้อมใช้ ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ทั้งนี้ เพื่อให้แนวทางการกำกับดูแลมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทางปฏิบัติ สำนักงาน ก.ล.ต. จึงเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบธุรกิจและผู้ที่เกี่ยวข้องในครั้งนี้

2. เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลการอนุญาตการออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ และปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการนำโทเคนดิจิทัลเข้ามาซื้อขายในตลาดรองให้สอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยง พัฒนาการและการใช้งาน และมีกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนที่เพียงพอเหมาะสม

3. หลักการที่เสนอ

จากข้อกังวลและความเสี่ยงของ utility token พร้อมใช้ตามข้อ 2 สำนักงาน ก.ล.ต. จึงได้จัดทำ หลักการในการปรับปรุงแนวทางกำกับดูแล utility token พร้อมใช้ในตลาดแรกและตลาดรองตามลักษณะความเสี่ยง (risk-based) ดังนี้

3.1 การกำหนดให้ utility token พร้อมใช้ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัล

3.1.1 การขออนุญาตเสนอขาย

ผู้ออกเสนอขาย (“issuer”) utility token พร้อมใช้ที่ประสงค์จะ list utility token พร้อมใช้ในศูนย์ซื้อขายฯ ต้องได้รับอนุญาตให้เสนอขายจากสำนักงาน รวมถึงต้องยื่นแบบ filing และร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงาน ก.ล.ต. และต้องเสนอขายผ่าน ICO portal ซึ่งมีหน้าที่คัดกรอง ตรวจสอบ และประเมิน issuer และข้อมูลโครงการก่อนเสนอขาย utility token พร้อมใช้ต่อประชาชน ทั้งนี้ utility token พร้อมใช้ต้องไม่เข้าข่ายเป็นการนำสินทรัพย์ฯ มาใช้ในการชำระค่าสินค้าและบริการ (Means of Payment: “MOP”) โดยในการขออนุญาตเสนอขาย utility token พร้อมใช้นั้น สำนักงาน ก.ล.ต. จะกำหนดช่องทางการขออนุญาตเสนอขายเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

(1) ช่องทางการขออนุญาตแบบปกติ (“normal track”) โดยกำหนดให้ issuer ที่เสนอขาย utility token พร้อมใช้ซึ่งประสงค์จะ list และไม่เข้าลักษณะเงื่อนไขของการขออนุญาตแบบง่าย (fast track) จะต้องขออนุญาตเสนอขายจากสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งแนวทางการพิจารณาการขออนุญาตจะเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับกฎเกณฑ์ว่าด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน¹

(2) ช่องทางการขออนุญาตแบบง่าย (fast track) ซึ่งจะใช้ระยะเวลาพิจารณาคำขออนุญาตภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำขออนุญาต พร้อมทั้งเอกสารถูกต้องครบถ้วน สำหรับ utility token พร้อมใช้ที่ issuer ต้องการ list บนศูนย์ซื้อขายฯ ที่มีลักษณะครบถ้วนดังต่อไปนี้

(2.1) มีลักษณะไม่ซับซ้อน โดยกำหนดสิทธิของผู้ถือชดเชย เช่น ขอบเขตการใช้งาน และอายุการใช้สิทธิ (expiry date) เป็นต้น รวมถึงมีสินค้าและบริการรองรับจริง

(2.2) มูลค่าในการเสนอขายโทเคนดิจิทัลสัมพันธ์กับสินค้าและบริการที่รองรับ เช่น ราคา (price) และปริมาณ (quantity) ของโทเคนดิจิทัลที่เสนอขายสอดคล้องกับมูลค่า

¹ ประกาศ ที่ กจ. 15/2561

สินค้าหรือบริการที่เสนอขาย หรือมูลค่าการออกเสนอขายไม่เกินยอดขายสินค้าหรือบริการของ issuer ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมา เป็นต้น

(2.3) ปริมาณสินค้าหรือบริการที่แลกได้ไม่แปรผันกับราคาเหรียญ (fixed coin)

(2.4) ผู้ถือไม่สามารถใช้สิทธิได้อีกเมื่อได้รับสินค้าหรือบริการแล้ว หรือเมื่อสิ้นอายุการใช้สิทธิ และ

(2.5) ไม่เข้าข่ายเป็น MOP

3.1.2 ข้อยกเว้นการขออนุญาตเสนอขาย

กำหนดให้ utility token พร้อมใช้ที่มีลักษณะครบถ้วนดังต่อไปนี้ ได้รับยกเว้น การขออนุญาตเสนอขายจากสำนักงาน ก.ล.ต.

(1) issuer ไม่ประสงค์จะ list utility token บนศูนย์ซื้อขายฯ (non-listed)

(2) utility token มีลักษณะดังต่อไปนี้

(2.1) มีลักษณะไม่ซับซ้อน โดยกำหนดสิทธิของผู้ถือชัดเจน เช่น ขอบเขตการใช้งาน และอายุการใช้สิทธิ (expiry date) เป็นต้น รวมถึงมีสินค้าและบริการรองรับจริง

(2.2) มูลค่าในการเสนอขายโทเคนดิจิทัลสัมพันธ์กับสินค้าและบริการที่รองรับ เช่น ราคา (price) และปริมาณ (quantity) ของโทเคนดิจิทัลที่เสนอขายสอดคล้องกับมูลค่า สินค้าหรือบริการที่เสนอขาย หรือมูลค่าการออกเสนอขายไม่เกินยอดขายสินค้าหรือบริการของ issuer ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมา เป็นต้น

(2.3) ปริมาณสินค้าหรือบริการที่แลกได้ไม่แปรผันกับราคาเหรียญ (fixed coin)

(2.4) ผู้ถือไม่สามารถใช้สิทธิได้อีกเมื่อได้รับสินค้าหรือบริการแล้ว หรือเมื่อสิ้นอายุการใช้สิทธิ²

(2.5) ไม่เข้าข่ายเป็น MOP

ทั้งนี้ สำหรับ utility token พร้อมใช้ที่ issuer ไม่ประสงค์จะ list บนศูนย์ซื้อขายฯ (non-listed) แต่ไม่เข้าข่ายลักษณะของ utility token พร้อมใช้ที่กำหนดใน (2) จะยังต้องมาขออนุญาตเสนอขายจากสำนักงาน ก.ล.ต. ในช่องทางปกติ (normal track) และต้องเสนอขาย ผ่าน ICO portal ด้วย

3.1.3 การพิจารณา utility token ลักษณะที่ไม่เข้าข่ายเป็น MOP

เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทย (“ธปท.”) มีความกังวลเกี่ยวกับการนำ utility token พร้อมใช้มาใช้เป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าและบริการในวงกว้าง หลักเกณฑ์ และแนวทางการพิจารณาลักษณะของ utility token พร้อมใช้ที่เข้าข่ายเป็น MOP ตามข้อ 3.1.1-3.1.2 จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่ ธปท. กำหนด โดยปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างจัดทำแนวทาง ดังกล่าว

3.2 กำหนดหลักเกณฑ์ด้านการเปิดเผยข้อมูลสำหรับโครงการ utility token พร้อมใช้ใน ตลาดแรกและการเปิดเผยข้อมูลต่อเนื่อง (ongoing disclosure)

² ในกรณีที่ issuer นำ utility token พร้อมใช้ที่ผู้ถือได้นำมาแลกเปลี่ยนสิทธิแล้วมาขายอีกครั้งหนึ่ง ถือว่าเป็นการเสนอขาย ครั้งใหม่

เพื่อเป็นการทำให้มั่นใจว่าผู้ซื้อขายจะมีข้อมูลที่เพียงพอเหมาะสมเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อขาย จึงเห็นควรกำหนดให้

(1) issuer เปิดเผยข้อมูลก่อนการเสนอขายและภายหลังการเสนอขาย (ongoing) ตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูล³ เช่น สิทธิของผู้ถือ แผนธุรกิจของโครงการ ผลตอบแทนวิธีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการสัญญาอัจฉริยะ (smart contract source code) งบการเงิน เป็นต้น

(2) issuer เปิดเผยข้อมูลในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงการหรือสิทธิของผู้ถืออย่างมีนัยสำคัญ และเปิดเผยข้อมูลที่อาจกระทบต่อราคา utility token พร้อมใช้ เช่น การเพิ่มหรือลดปริมาณ (supply) โทเคนดิจิทัล หรือการเพิ่มหรือลดสิทธิการใช้งาน เป็นต้น โดยต้องเปิดเผยข้อมูลล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน

(3) ในกรณีโครงการเปิดให้มีการ staking โทเคนดิจิทัลได้ ให้ issuer เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของผลตอบแทนที่ผู้ถือจะได้รับจากการ staking อย่างชัดเจน โดยผลประโยชน์ดังกล่าวต้องเกิดจากการนำโทเคนดิจิทัลที่ stake ไว้ไปใช้ประกอบธุรกิจหรือสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หรือใช้เป็นกลไกในการยืนยันธุรกรรม เช่น proof-of-stake เป็นต้น ทั้งนี้ การ staking ต้องไม่มีลักษณะที่เป็นการควบคุม supply เพื่อให้ปริมาณและราคาในตลาดผิดไปจากสภาพการซื้อขายปกติ

3.3 กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรร utility token พร้อมใช้และการกำหนดเงื่อนไขการถือ utility token พร้อมใช้ของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (“affiliated person”)⁴

โดยที่ การจัดสรร utility token พร้อมใช้มีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านการกระทำอันไม่เป็นธรรม สำนักงาน ก.ล.ต. จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรร utility token พร้อมใช้ ดังนี้

(1) ห้ามไม่ให้ issuer ถือ utility token พร้อมใช้หรือจัดสรร utility token พร้อมใช้แก่ affiliated person เกินกว่าสัดส่วนที่กำหนด เช่น ไม่เกินร้อยละ 50 เป็นต้น

(2) ห้าม issuer และ affiliated person ขายหรือกระจาย utility token พร้อมใช้แก่บุคคลอื่นภายในระยะเวลาที่กำหนด (silent period) เช่น ภายใน 1 ปีนับแต่วันที่ออกเสนอขาย และทยอยขายได้ไม่เกิน 25% เมื่อครบ 6 เดือน⁵ เป็นต้น

3.4 กำหนดหลักเกณฑ์ศูนย์ซื้อขายฯ (ตลาดรอง)

เพื่อเป็นการทำให้มั่นใจว่าหลักเกณฑ์ของศูนย์ซื้อขายฯ มีกลไกกำกับดูแลเพื่อปิดข้อกังวลในเรื่องการสร้างราคาโทเคนดิจิทัลในตลาดรอง และการเปิดเผยข้อมูลไม่มีมาตรฐาน สำนักงาน ก.ล.ต. จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์ศูนย์ซื้อขายฯ ดังนี้

3.4.1 ปรับปรุงหลักเกณฑ์ listing rule เพื่อแก้ปัญหาการเปิดเผยข้อมูลสภาพคล่องการซื้อขาย เพื่อป้องกันการสร้างราคา รวมทั้งป้องกันการ list สิทธิพิเศษฯ ที่ไม่เหมาะสม เช่น

(1) กำหนดประเภทเหรียญที่ห้ามนำมาให้บริการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ ดังต่อไปนี้ โดยหลักเกณฑ์สอดคล้องกับการขออนุญาตออกเสนอขายของตลาดแรก ดังนี้

³ เป็นไปในแนวทางตามประกาศ ที่ กจ. 15/2561

⁴ เช่น กรรมการและผู้บริหารของ issuer บริษัทผู้พัฒนาเทคโนโลยี (technology developer) พันธมิตรทางธุรกิจที่ปรึกษา และบริษัทในเครือของ issuer เป็นต้น

⁵ เป็นไปในแนวทางเดียวกับหลักเกณฑ์เรื่องการห้ามผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องขายหุ้นสามัญภายในระยะเวลาที่กำหนดของตลาดหลักทรัพย์ (SET/MAI)

(1.1) utility token พร้อมใช้ที่ได้รับยกเว้นการออกเสนอขาย และที่ไม่มีความประสงค์จะนำมาให้บริการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ

(1.2) โทเคนดิจิทัลที่ issuer เปิดให้มีการ staking แต่ issuer ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของผลตอบแทนที่ผู้ถือจะได้รับจาก staking อย่างชัดเจน และผลประโยชน์ดังกล่าวไม่ได้เกิดจากการนำโทเคนดิจิทัลที่ stake ทั่วไปไปใช้ประกอบธุรกิจหรือสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หรือใช้เป็นกลไกการยืนยันธุรกรรม เช่น proof-of-stake เป็นต้น

(2) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ จัดให้มีการทำข้อตกลง/สัญญา กับ issuer ที่มีความประสงค์จะนำโทเคนดิจิทัลมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ ซึ่งรวมถึงกรณี issuer ไทยที่ออกสินทรัพย์ฯ ในต่างประเทศแล้วนำกลับเข้ามาขอ list ในศูนย์ซื้อขายฯ เพื่อกำหนดประเภทข้อมูล/เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัลที่ต้องเปิดเผยอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

(2.1) การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือเหรียญ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงราคาโทเคนดิจิทัล เช่น issuer ประสบปัญหาร้ายแรง หยุดประกอบธุรกิจ เลิกกิจการ โดยคำสั่งศาล ล้มละลาย มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจบริหาร หรือกรณีอื่นใดที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของ issuer/โทเคนดิจิทัลที่นำมา list เกินอัตราที่กำหนด เป็นต้น โดยกำหนดให้เปิดเผยข้อมูล/เหตุการณ์ดังกล่าวโดยไม่ชักช้า

(2.2) การเปลี่ยนแปลงเอกสาร whitepaper โดยกำหนดให้ issuer ต้องเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเอกสารดังกล่าวอย่างน้อย 15 วันก่อนการดำเนินการตามที่ระบุไว้ในเอกสาร whitepaper ฉบับปรับปรุง

(2.3) กำหนดสัดส่วนการถือครอง (free float) โทเคนดิจิทัลของผู้ถือเหรียญรายย่อย ไม่น้อยกว่า 25% และ issuer ต้องเปิดเผยสัดส่วนการถือเหรียญของ issuer/affiliated person ณ วันที่นำเหรียญมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ และตามรอบที่มีการทบทวนคุณสมบัติของเหรียญ นอกจากนี้ กำหนด silent period ห้าม issuer/affiliated person ขายหรือกระจายโทเคนดิจิทัลที่ตนถือแก่บุคคลอื่นเป็นระยะเวลา 12 เดือนนับจากวันที่ออกเสนอขายและทยอยขายเหรียญดังกล่าวได้ไม่เกิน 25% เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 6 เดือน

(2.4) กรณีที่ issuer ได้รับยกเว้นการออกเสนอขายกำหนดให้ issuer ต้องเปิดเผยมูลค่าในการเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่สัมพันธ์กับสินค้าและบริการที่รองรับดังกล่าว ตลอดระยะเวลาที่มีการซื้อขาย

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ ต้องกำกับดูแลให้ issuer ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้นตลอดระยะเวลาที่มีการซื้อขายโทเคนดิจิทัลบนศูนย์ซื้อขายฯ โดยหากพบว่า issuer ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง จะเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ เพิกถอนโทเคนดิจิทัลและคริปโทเคอร์เรนซีดังกล่าวออกจากการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ ได้ นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ ต้องจัดให้มีช่องทางให้ issuer สามารถเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และต้องจัดให้มีช่องทางเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ผู้ซื้อขายทราบด้วย

(3) กรณีผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ มีความประสงค์จะนำสินทรัพย์ฯ ต่างประเทศมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ กำหนดให้ศูนย์ซื้อขายฯ นำปัจจัยดังต่อไปนี้ มาประกอบการพิจารณาคัดเลือกด้วย

- ปัจจัยด้านปริมาณและสภาพคล่อง เช่น มีปริมาณการซื้อขายไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท ในรอบระยะเวลาเฉลี่ย 3 เดือนย้อนหลัง เป็นต้น
- ปัจจัยด้านการจัดลำดับในเว็บไซต์จัดอันดับที่น่าเชื่อถือ เช่น ถูกจัดอยู่ในลำดับไม่เกิน Top 300 ของเว็บไซต์ coinmarketcap เป็นต้น

3.4.2 ปรับปรุงหลักเกณฑ์ trading rule ดังนี้

3.4.2.1 กำหนดให้มีกลไกการเกิดขึ้นและการหาราคา (price formation and price discovery) ที่เป็นธรรม โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้มีกลไกดังกล่าวเมื่อมีการนำโทเคนดิจิทัลมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ เป็นครั้งแรก และเมื่อมีการนำกลับมาซื้อขายอีกครั้ง ภายหลังเกิดเหตุให้หยุดซื้อขาย เช่น การกำหนด pre-opening session ในลักษณะ auction market โดยอาจพิจารณากำหนด minimum market participant ไม่ต่ำกว่า 15 ราย โดยห้าม issue / affiliated person เข้าร่วมด้วยในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นต้น

3.4.2.2 กำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นเครื่องหมาย กรณีที่ issuer มีความประสงค์จะนำโทเคนดิจิทัลมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ หยุดการซื้อขายโทเคนดิจิทัล พร้อมทั้งขึ้นเครื่องหมายเตือน Trading Halt (“H”) บนโทเคนดิจิทัลดังกล่าว หากเกิดเหตุดังต่อไปนี้

(1.1) กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือโทเคนดิจิทัล หรือต่อการตัดสินใจลงทุน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงราคาซึ่งผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ ยังไม่ได้รับรายงานจาก issuer และอยู่ในระหว่างการสอบถามข้อเท็จจริงและรอคำชี้แจงจาก issuer

(1.2) กรณีที่สภาพการซื้อขายโทเคนดิจิทัลมีความน่าสงสัยว่าจะมีผู้ซื้อขายบางกลุ่มทราบข้อมูลหรือข่าวสารที่สำคัญ และอยู่ในระหว่างการสอบถามข้อเท็จจริงจาก issuer

(1.3) issuer ร้องขอให้ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ สั่งห้ามการซื้อขายโทเคนดิจิทัลของตนเป็นการชั่วคราว เนื่องจาก issuer อยู่ระหว่างรอการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารที่สำคัญ

(1.4) มีเหตุอื่นใดที่อาจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการซื้อขายโทเคนดิจิทัลนั้น

หากมีการหยุดการซื้อขายโทเคนดิจิทัลตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ ต้องจัดให้ผู้ซื้อขายโทเคนดิจิทัลดังกล่าวสามารถส่งยกเลิกคำสั่งซื้อขายได้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ สามารถพิจารณาปลดเครื่องหมาย H และเปิดให้บริการซื้อขายโทเคนดิจิทัลดังกล่าวได้ เมื่อเหตุแห่งการขึ้นเครื่องหมาย H หหมดไป โดยให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

(2) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ ขึ้นเครื่องหมายเตือน Caution (“C”) ในกรณีดังต่อไปนี้

(2.1) กรณีสินทรัพย์ฯ ที่มีการซื้อขายอยู่ในศูนย์ซื้อขายฯ ในประเทศแห่งเดียว หากราคาเปลี่ยนแปลงมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับราคาปิดที่มีการซื้อขายของวันก่อนหน้า

(2.2) กรณีสินทรัพย์ฯ ที่มีการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ ทั้งในประเทศหรือต่างประเทศมากกว่า 1 แห่ง หากราคาสินทรัพย์ฯ ดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่า หรือเท่ากับร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับราคาในศูนย์ซื้อขายฯ ที่มีสภาพคล่องสูง

ทั้งนี้ ในกรณีที่ issuer ต่างประเทศทำการออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ในต่างประเทศ และผู้ประกอบการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ มีความประสงค์จะนำ utility token พร้อมใช้ดังกล่าวมา list ในศูนย์ซื้อขายฯ กำหนดให้หลักเกณฑ์ข้างต้นใช้บังคับเฉพาะ การขึ้นเครื่องหมาย C เท่านั้น

3.4.3 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการติดตามและตรวจสอบสภาพ การซื้อขาย (Market surveillance) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- (1) ต้องจัดให้มีระบบตรวจสอบพฤติกรรมและติดตามสภาพการซื้อขาย ในลักษณะ real-time
- (2) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจจับความผิดปกติที่มีความชัดเจน/ เหมาะสมกับสภาพตลาดของผู้ประกอบการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ
- (3) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบที่ชัดเจนและเพียงพอ
- (4) กรณีตรวจพบสภาพการซื้อขายที่ผิดปกติ ต้องจัดให้มีมาตรการ กระบวนการและระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน
- (5) รายงานให้สำนักงาน ก.ล.ต. ทราบเมื่อพบการกระทำที่อาจเข้าข่าย ผิดกฎหมายโดยไม่ชักช้า รวมถึงนำส่งรายงานผลการติดตามและตรวจสอบสภาพการซื้อขายต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ทุกวัน

3.5 การมีผลใช้บังคับของหลักเกณฑ์

กำหนดให้มีผลใช้บังคับในวันที่ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ กรณี utility token พร้อมใช้ที่มีการออกเสนอขายก่อนวันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่ได้นำไป list ในศูนย์ซื้อขายฯ หากปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ 3.4 แล้วสามารถนำมาซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ ได้ และกรณีโทเคนดิจิทัลที่มีการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ อยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ ต้องปฏิบัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) ให้ระยะเวลาในการปรับปรุงแก้ไขให้ปฏิบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนด ภายใน 30 วันนับจากวันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ
- (2) กรณีสัดส่วนการถือครอง (free float) โทเคนดิจิทัลไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดข้างต้น กำหนดให้ผู้ประกอบการเป็นศูนย์ซื้อขายฯ ต้องจัดให้มีข้อตกลงกับ issuer ให้ดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้นภายในระยะเวลา 6 เดือนนับจากวันที่ประกาศ มีผลใช้บังคับ

4. ผู้เกี่ยวข้อง/บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

4.1 การกำหนดให้ utility token พร้อมใช้ต้องขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลจากสำนักงาน ก.ล.ต. และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามข้อ 3.1-3.3

ผู้เกี่ยวข้อง	ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
1. ผู้ซื้อขาย utility token พร้อมใช้	<ul style="list-style-type: none"> ● ได้รับความคุ้มครองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรม การใช้ข้อมูลภายใน (insider trading) และการถูกเอาเปรียบจากการได้รับข้อมูลที่ไม่เท่าเทียมกัน (information asymmetry) เป็นต้น ● มีข้อมูลมากขึ้นในการตัดสินใจซื้อขาย (informed decision) 	<p>ในกรณีที่ issuer เลือกไปออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ในประเทศที่มีการกำกับดูแลอ่อนกว่าประเทศไทย อาจทำให้ผู้ซื้อขายมีทางเลือกในการซื้อขาย utility token พร้อมใช้ในประเทศไทยน้อยลง และอาจต้องใช้บริการแพลตฟอร์มในต่างประเทศ หากประสงค์จะซื้อขาย utility token พร้อมใช้ดังกล่าว</p>
2. ผู้ออก utility token พร้อมใช้ (issuer)	<p>กรณี issuer ต้องขออนุญาตเสนอขาย</p> <p>การเสนอขาย utility token พร้อมใช้อาจได้รับความสนใจจากผู้ซื้อขาย/ผู้บริโภคมมากขึ้น เนื่องจากผู้ซื้อขาย/ผู้บริโภคอาจมีความมั่นใจในการใช้งาน utility token พร้อมใช้มากขึ้น เพราะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายมากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● เนื่องจาก issuer จะต้องขออนุญาตเสนอขาย utility token พร้อมใช้จากสำนักงาน ก.ล.ต. และต้องเสนอขายผ่าน ICO portal รวมทั้งมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลในตลาดแรกและตลาดรอง (ongoing) ทำให้ issuer มีต้นทุนในการออก utility token พร้อมใช้สูงขึ้น เช่น ค่าธรรมเนียมของ ICO portal ค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างที่ปรึกษา กฎหมาย และผู้สอบบัญชี เป็นต้น รวมทั้ง อาจทำให้การออกสินค้าหรือบริการใช้เวลานานขึ้นและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด (Time to Market) ● ผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก อาจได้รับผลกระทบจากภาวะ

ผู้เกี่ยวข้อง	ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
		<p>ค่าใช้จ่ายในการเสนอขาย utility token พร้อมใช้ที่เพิ่มขึ้น มากกว่าผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่ ทำให้การออก utility token พร้อมใช้ไม่คุ้มสำหรับการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก จึงอาจทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้</p> <p>กรณีได้รับยกเว้นการขออนุญาตเสนอขาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ไม่มีภาระในด้านต้นทุน ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ ● issuer สามารถนำใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนเข้ามาในทางธุรกิจได้เช่นเดิม โดยไม่มีภาระหน้าที่เพิ่มเติม ทำให้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้สำหรับ issuer ที่ประสงค์จะออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้เพื่ออุปโภค/บริโภคเป็นหลัก⁶
3. ผู้ประกอบการธุรกิจ ICO portal	มีขอบเขตธุรกิจกว้างขึ้น เนื่องจากการเสนอขาย utility token พร้อมใช้ต้องดำเนินการผ่าน ICO portal ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.	ICO portal อาจไม่ได้มีความเชี่ยวชาญในการสอบทานโครงการที่มีการออก utility token พร้อมใช้ ทำให้อาจต้องเพิ่มหรือพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับงานในส่วนดังกล่าวที่เพิ่มขึ้น

⁶ เดิมที่ไม่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ หรือเป็นรูปแบบกระดาษจะไม่ถูกกำกับดูแล

4.2 การกำหนดหลักเกณฑ์ศูนย์ซื้อขายฯ

ผู้เกี่ยวข้อง	ผลกระทบเชิงบวก	ผลกระทบเชิงลบ
1. ผู้ประกอบธุรกิจ ศูนย์ซื้อขายฯ	<ul style="list-style-type: none"> • สร้างความน่าเชื่อถือในอุตสาหกรรมการประกอบธุรกิจเป็นศูนย์ซื้อขายฯ โดยให้ความสำคัญกับการเป็น gatekeeper และ front line regulator • มีกลไกกำกับดูแลโทเคนดิจิทัลที่นำมาให้บริการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ โดยเพิ่มความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อคุ้มครองผู้ซื้อขาย 	<ul style="list-style-type: none"> • โทเคนดิจิทัลบางประเภทที่ list อยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์มีผลใช้บังคับ อาจไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว และเป็นเหตุให้ต้องนำโทเคนดิจิทัลดังกล่าว ออกจากการซื้อขายบนศูนย์ซื้อขายฯ • มีต้นทุนในการดำเนินธุรกิจสูงขึ้น
2. ผู้ซื้อขาย utility token พร้อมใช้	<ul style="list-style-type: none"> • มีข้อมูลที่ครบถ้วนเพียงพอประกอบการตัดสินใจซื้อขาย • ได้รับความคุ้มครองในการซื้อขายสินทรัพย์ฯ ในศูนย์ซื้อขายฯ ในส่วนของการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรม การใช้ข้อมูลภายใน (insider trading) และการถูกเอาเปรียบจากการได้รับข้อมูลที่ไม่เท่าเทียมกัน (information asymmetry) • มีความเชื่อมั่นในมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ทางเลือกในการซื้อขาย utility token พร้อมใช้ในประเทศไทยน้อยลง

5. เหตุผลความจำเป็นของการให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือ การกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ (ถ้ามี)

การปรับปรุงแนวทางกำกับดูแล utility token พร้อมใช้เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และสำนักงาน ก.ล.ต. ภายใต้ พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ โดยในส่วนของกำกับการกำกับดูแลการเสนอขาย utility token พร้อมใช้นั้น หลังจาก พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ ใช้บังคับ คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีการออกประกาศ ที่ กจ. 10/2561 ยกเว้นให้การเสนอขาย utility token พร้อมใช้ไม่ต้องขออนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. เนื่องจากเห็นว่า ในการเสนอขาย utility token พร้อมใช้ผู้ซื้อสามารถตรวจสอบลักษณะของสินค้าและบริการและสามารถใช้สินค้าหรือบริการ

ได้ในทันทีเมื่อได้รับโทเคนดิจิทัล จึงมีความเสี่ยงด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนและความเสี่ยงด้านการได้รับข้อมูลของผู้ซื้อขาย (information asymmetry) น้อยกว่าการเสนอขายโทเคนดิจิทัลประเภทอื่น อย่างไรก็ตาม หลังจากมีการออก พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิม มีการซื้อขาย utility token พร้อมใช้ในลักษณะแก๊งค์กำไร โดยที่ผู้ซื้อไม่ได้ต้องการใช้สินค้าหรือบริการจริงมากขึ้น ทำให้มีความเสี่ยงต่อผู้ซื้อขายเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น สำนักงาน ก.ล.ต. จึงพิจารณาปรับปรุงแนวทางการกำกับดูแล utility token พร้อมใช้ โดยเสนอให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การยกเว้นการขออนุญาตออกเสนอขาย utility token พร้อมใช้ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อเพิ่มกลไกคุ้มครองผู้ซื้อขาย utility token พร้อมใช้ให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของ utility token พร้อมใช้ในปัจจุบัน

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลโทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์ที่มีลักษณะพร้อมใช้

ข้อมูลทั่วไป

อาชีพ/สถานะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล | <input type="checkbox"/> ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล |
| <input type="checkbox"/> บริษัทหลักทรัพย์ | <input type="checkbox"/> ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า |
| <input type="checkbox"/> ผู้ออก/ประสงค์จะออก utility token พร้อมใช้ | <input type="checkbox"/> ธนาคารพาณิชย์ |
| <input type="checkbox"/> ผู้ลงทุน | <input type="checkbox"/> อื่น ๆ (ระบุ) _____ |

ชื่อ - นามสกุล _____

บริษัท/องค์กร _____ ตำแหน่ง _____

โทรศัพท์/อีเมล _____

สำนักงาน ก.ล.ต. ขอข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้พิจารณาประกอบการรับฟังความคิดเห็นและประโยชน์ในการติดต่อกลับเพื่อขอข้อมูลประกอบเอกสารรับฟังความคิดเห็นของท่านเพิ่มเติม โดย สำนักงาน ก.ล.ต. คำนึงถึงความสำคัญของข้อมูลและเคารพสิทธิความเป็นส่วนตัวของท่าน จึงขอให้ท่านอ่านและทำความเข้าใจนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล Privacy Policy แล้วจึงพิจารณาให้ความยินยอมให้สำนักงาน ก.ล.ต. ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน

ยินยอม ไม่ยินยอม

กรณีต้องการยกเลิกความยินยอมหรือขอใช้สิทธิ โปรดติดต่อไปที่ email: DPO@sec.or.th

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไป

ฝ่ายส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเงิน หรือฝ่ายกำกับตลาด สำนักงาน ก.ล.ต.

เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 1207

หรือ email : thanapatk@sec.or.th, thapanee@sec.or.th,

ekarit@sec.or.th หรือ sarochac@sec.or.th

*** สำนักงานขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***

แบบสำรวจความคิดเห็น

ท่านเห็นด้วยกับหลักการปรับปรุงแนวทางการกำกับดูแล utility token พร้อมใช้ ดังต่อไปนี้ หรือไม่		
1. การกำหนดให้ utility token พร้อมใช้ ดังต่อไปนี้ ต้องยื่นขออนุญาตเสนอขายและยื่นแบบ filing ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. และเสนอขายผ่าน ICO portal (ตามข้อ 3.1)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- utility token พร้อมใช้ที่ต้องการจดทะเบียนซื้อขาย (list) ในศูนย์ซื้อขายฯ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- utility token พร้อมใช้ที่ไม่ต้องการจดทะเบียนซื้อขาย (list) ในศูนย์ซื้อขายฯ แต่ไม่เข้าข่ายกเว้นการขออนุญาตเสนอขาย	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<p>ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม</p> <p>(กรณีไม่เห็นด้วย โปรดระบุข้อเสนอแนะ เช่น ควรกำกับเฉพาะ utility token ที่ซื้อขายในตลาดรอง โดยไม่ต้องกำกับการเสนอขาย เป็นต้น)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		
1.1 การกำหนดช่องทางการขออนุญาตเสนอขาย utility token พร้อมใช้ โดยแบ่งเป็นการขออนุญาตแบบปกติ (normal track) และการขออนุญาตแบบง่าย (fast track) สำหรับ utility token ที่ไม่ซับซ้อน (ตามข้อ 3.1.1)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<p>ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		
1.1.1 ลักษณะของ utility token พร้อมใช้ที่เข้าข่ายขออนุญาตแบบง่าย (fast track) (ตามข้อ 3.1.1(2))	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- กำหนดสิทธิของผู้ถือชัดเจน เช่น ขอบเขตการใช้งาน และอายุการใช้สิทธิ (expiry date) เป็นต้น รวมถึงมีสินค้าและบริการรองรับจริง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- มูลค่าในการเสนอขายโทเคนดิจิทัลสัมพันธ์กับสินค้าและบริการที่รองรับ เช่น ราคา (price) และปริมาณ (quantity) ของโทเคนดิจิทัลที่เสนอขาย สอดคล้องกับมูลค่าสินค้าหรือบริการที่เสนอขาย หรือมูลค่าการออกเสนอขาย ไม่เกินยอดขายสินค้าหรือบริการของ issuer ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมา เป็นต้น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- ปริมาณสินค้าหรือบริการที่แลกได้ไม่แปรผันกับราคาเหรียญ (fixed coin)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- ผู้ถือไม่สามารถใช้สิทธิได้อีกเมื่อได้รับสินค้าหรือบริการแล้ว หรือเมื่อสิ้นอายุการใช้สิทธิ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- ไม่เข้าข่ายเป็น MOP	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
<hr/> <hr/> <hr/>		
<u>ประเด็นคำถามเพิ่มเติม</u>	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากกำหนดให้ utility token พร้อมใช้ที่เคยได้รับอนุญาตเสนอขายแล้วและประสงค์จะออกเสนอขายเหรียญเพิ่ม หากมีสาระสำคัญไม่ต่างจากเดิม ส่วนที่ออกเสนอขายเพิ่มสามารถขออนุญาตแบบ fast track ได้	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
<hr/> <hr/> <hr/>		
1.1.2 ระยะเวลาพิจารณาอนุญาตแบบง่าย (fast track) ภายใน 15 วันทำการ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
<hr/> <hr/> <hr/>		
1.2 ลักษณะของ utility token พร้อมใช้ที่ไม่ประสงค์จะ list ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตเสนอขายจากสำนักงาน ก.ล.ต. (ตามข้อ 3.1.2)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีลักษณะไม่ซับซ้อน โดยกำหนดสิทธิของผู้ถือชดเชย และมีสินค้าและบริการรองรับจริง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- มูลค่าในการเสนอขายโทเคนดิจิทัลสัมพันธ์กับสินค้าและบริการที่รองรับ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- ปริมาณสินค้าหรือบริการที่แลกได้ไม่แปรผันกับราคาเหรียญ (fixed coin)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- ผู้ถือไม่สามารถใช้สิทธิได้อีกเมื่อได้รับสินค้าหรือบริการแล้ว หรือเมื่อสิ้นอายุการใช้สิทธิ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
- ไม่เข้าข่ายเป็น MOP	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		

<p><u>ประเด็นคำถามเพิ่มเติม</u></p> <p>ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากบริษัทไทยมีการออก utility token พร้อมใช้ โดยประสงค์จะเสนอขายในต่างประเทศทั้งหมดและไม่ listed ในศูนย์ซื้อขายฯ ในประเทศไทยจะได้รับยกเว้นการขออนุญาตเสนอขายจากสำนักงาน ก.ล.ต.</p>	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<p>ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม</p> <hr/> <hr/> <hr/>		
<p>1.3 การกำหนดให้ Utility token พร้อมใช้ที่ออกเสนอขายได้ ต้องไม่มี ลักษณะเข้าข่ายเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ (Means of payment) ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่ ธปท. กำหนด (ตามข้อ 3.1.3)</p>	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<p>ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม</p> <hr/> <hr/> <hr/>		
<p>2. หลักเกณฑ์ด้านการเปิดเผยข้อมูลสำหรับโครงการ utility token พร้อมใช้ในตลาดแรกและการเปิดเผยข้อมูลต่อเนื่อง (on-going disclosure) (ตามข้อ 3.2)</p>	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- issuer เปิดเผยข้อมูลก่อนการเสนอขายและภายหลังการเสนอขาย (ongoing) ตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูล</p>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<p>- กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงการหรือสิทธิของผู้ถืออย่างมีนัยสำคัญ และเปิดเผยข้อมูลที่อาจกระทบต่อราคา utility token พร้อมใช้ต้องเปิดเผย ข้อมูลล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน</p>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<p>- การห้าม staking ในลักษณะ control supply เพื่อให้ปริมาณและราคา ในตลาดผิดไปจากสภาพการซื้อขายปกติ และในลักษณะที่ผลตอบแทนจากการ staking ไม่ได้มาจากการนำโทเคนดิจิทัลที่ stake ไว้ไปใช้ประกอบธุรกิจ หรือสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจ หรือใช้เป็นกลไกในการยืนยันธุรกรรม</p>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<p>ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		

3. หลักเกณฑ์การจัดสรร utility token พร้อมใช้และการกำหนดเงื่อนไขการถือ utility token พร้อมใช้ของ affiliated person (ตามข้อ 3.3)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
4. การปรับปรุงหลักเกณฑ์ listing rule ของศูนย์ซื้อขายฯ (ตามข้อ 3.4.1)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
5. การปรับปรุงหลักเกณฑ์ trading rule ของศูนย์ซื้อขายฯ (ตามข้อ 3.4.2)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
6. การปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการติดตามและตรวจสอบสภาพการซื้อขาย Market surveillance ของศูนย์ซื้อขายฯ (ตามข้อ 3.4.3)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		
7. การมีผลใช้บังคับของหลักเกณฑ์ (ตามข้อ 3.5)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม		

8. รูปแบบของการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายฯ ที่เหมาะสมกับการนำ utility token พร้อมใช้มาให้บริการ ควรมีลักษณะเช่นไร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเก็งกำไรเกินสมควรเกินกว่ามูลค่าที่แท้จริงของสินค้า หรือบริการที่อ้างอิงของ utility token พร้อมใช้นั้น และควรมีแนวทางการกำกับดูแลอย่างไร ให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตเพิ่มเติม
